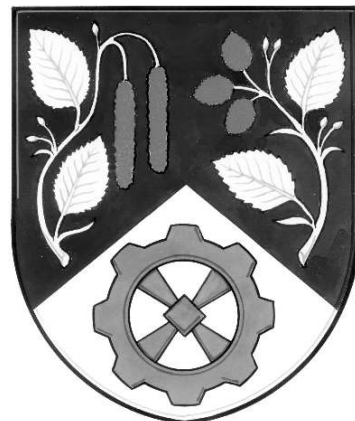

Olšanský zpravodaj

IX. ročník

KVĚTEN 2010

č. 2

Den otevřených dveří v naší škole

Jaro a s ním spojené velikonoční svátky se rozhodli přivítat žáci a učitelé olšanské školy Dnem otevřených dveří. Škola byla velikonočně vyzdobena, v koridoru připraveny výstavy žakovských prací a učebnic, školní jídelna připravena pro pohostění hostů – rodičů a prarodičů.

A tak ráno před osmou v úterý 30. března vcházeli do budovy školy nejen žáci, ale i dlouhá řada dospělých. První dvě vyučovací hodiny proběhly normálně. Rodiče se mohli přesvědčit na vlastní oči, jak se jejich děti učí a ve vyučování chovají, jaké prostředí a pomůcky jim škola poskytuje, ale také si zavzpomínat na svá minulá školní léta a své učitele.

Před jedenáctou se potom všichni shromáždili v tělocvičně školy, aby zhlédli pestrý, více jak hodinový program, který pro ně připravili žáci školy pod vedením svých učitelů. Po kratičkém uvítacím projevu paní ředitelky se ujaly slova tři šikovné moderátorky ze 7. třídy, které provázely celý pořad.

Jako první se představili prvňáčci s pásmem rytmických písniček a říkadel. Představení se jim moc povedlo a dokázali všem divákům, že už jsou opravdovými školáky.

Cílem osmáků bylo pobavit, a tak si připravili malý koktejl perliček ze žakovských projevů a sešitů a musíme konstatovat, že i jim se to podařilo.

Několik rytmických písniček a cvičení např. o Africe či o jaru si připravili třetáci. Žáci 2. třídy nadchli nastudováním pohádky o Bajajovi, a to nejen perfektními hereckými výkony, ale i tím, že si sami namalovali kulisy.

Žáci 6. třídy představili svůj zeměpisný projekt Biosféra a seznámili přítomné, co žije a roste na

jednotlivých kontinentech. Pátáci a sedmáci se pochlubili v hraných vtipných scénkách, jak se učí německy a anglicky a co vše už umí.

Své hudební umění a dovednosti předvedli i členové hudebního kroužku, kteří zahráli na zobcové flétny a zazpívali několik písniček.

Děti ze čtvrté třídy vystoupily s pásmem básní a písní.

Vyvrcholením celého programu byla prezentace velmi zajímavých fyzikálních pokusů nejstaršími žáky z deváté třídy.

Všechna vystoupení byla provázána velkým potleskem a rodiče odcházeli velmi spokojeni. Dobrý pocit z poctivě odvedené práce zůstal ale i v myslích a srdcích všech účinkujících a jejich učitelů.

Zdeněk Berg, učitel ZŠ

Pohádka o Bajajovi – žáci 2. třídy

Vystoupení žáků 3. třídy

Zápis k předškolnímu vzdělávání

Měsíc březen byl pro některé mateřské školy měsícem, kdy v jejich budovách probíhal zápis k předškolnímu vzdělávání. Stejně tomu bylo i v naší mateřské škole.

Na úvodní schůzce byli zákonní zástupci dětí seznámeni s kritérii pro

přijetí k předškolnímu vzdělávání.

Setkání se zúčastnil i starosta obce ing. Milan Kubiček. K zápisu se dostavilo celkem 24 rodičů, většina z nich i se svými dětmi. Dle daných kritérií byly přijaty děti s trvalým bydlištěm v obci, děti v posledním

roce před zahájením povinné školní docházky a děti zaměstnaných rodičů. Statistické vyjádření zápisu: celkem předložených žádostí 24, zapsaných bylo 14 dětí, 10 dětí nebylo přijato (z toho 4 nemají trvale bydliště v obci, 2 děti věku tří let dovrší v roce 2011, s ostatními dětmi jsou maminky v současné době na mateřské dovolené). Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí v tuto dobu

ovlivňuje i nedořešené přerušení správního řízení ve věci odkladu školní docházky a přijetí k základnímu vzdělávání.

Vzhledem k omezenému počtu míst nemohly být uspokojeny všechny požadavky. Situace je řešena se zřizovatelem: přístavba budovy mateřské školy, nebo umístění jednoho oddělení mateřské školy v budově základní školy – ve třídě školní

družiny na staré škole. Ta by musela být přesunuta do některé třídy v hlavní budově školy. Dále je nutné provedení stavebních úprav tak, aby prostory vyhovovaly dětem předškolního věku. Celý problém je v řešení a všichni věříme, že bude zdárně vyřešen ke spokojenosti všech.

*Jaroslava Rašková
ředitelka ZŠ a MŠ*

Škola hrou

30. března jsem se zúčastnila akce pořádané olšanskou školou, která otevřela své prostory široké veřejnosti. Měli jsme možnost nahlédnout pod pokličku vyučovacího procesu. Není běžné sledovat vyučování, aktivitu svého dítěte i jeho chování ve třídě, proto kdo mohl, tak se přišel podívat.

Škola, která je běžně vyzdobena,

tentokrát byla jarní a velikonoční. Olšaňáci, kteří přišli, měli možnost nahlédnout do školních kronik, zavzpomínat si na školní léta a také vidět vystoupení žáků školy, které s nimi pedagogové nacvičili.

Byla jsem nadšená a věřím, že i přítomní rodiče a prarodiče žáků. Radost byla také vidět v očích dětí, které měly možnost předvést to,

čemu Jan Amos Komenský říkal škola hrou.

Mrzí mě, že nepřišli Ti, kteří často kritizují zdejší školu. Na vlastní oči mohli vidět, čemu se žáci učí a čeho jsou pod vedením svých učitelů schopni. Kritizovat je snadné, něco dokázat je těžší.

*Alena Kvapilová
redaktorka*

Co přinese rok 2010

Po loňském roce, který se vyznačoval především přípravou projektů a žádostí do různých programů a dotačních titulů, je letošní rok, který je současně posledním rokem tohoto volebního období, pravým opakem. Na straně výdajů musí být obec velmi obezřetná, aby se nedostala do finančních problémů. Uspěli jsme s několika žádostmi z evropských i národních titulů – „Doprůzkum znečištění v okolí obce Olšany a ověření vhodných sanačních technologií“, „Zlepšení tepelně – technických vlastností objektu ZŠ“ a „Zlepšení tepelně – technických vlastností objektu obecního úřadu“. Současně budeme dokončovat výstavbu inženýrských sítí v lokalitě „Za farou“, která byla loni zahájena. Celkové letošní výdaje na dokončení této infrastruktury týkající se pouze obecních pozemků dosáhnou částky přibližně 10 mil. Kč. V čem se situace poněkud změnila, je zájem o stavební pozemky. Ke konci minulého roku bylo evidováno přes padesát žádostí. Při schválení prodejní ceny byli všichni žadatelé osloveni, zda v současné době jejich zájem trvá. Bohužel vážných zájemců podstatně ubylo. Měla na to vliv samozřejmě cena, částečně i schválené regulativy pro RD, ale především přetrvávající hospodářská krize. Proto jsme současně se schválením obecního roz-

Přeložka vysokého napětí, výstavba plynovodu

počtu schválili i snížení prodejní ceny na 1.000,-Kč/m² a nové „měkkí“ regulativy (především možnost výstavby bungalovů, které se v současnosti hodně staví). Tato opatření měla pozitivní vliv a polovina pozemků je již zadána. Rozpočet s příjmy z prodeje pozemků počítá a pokud bychom jich v tomto roce neprodali tolik, aby byly pokryty náklady na financování infrastruktury, bude obec nucena použít překlenovací úvěr. V lokalitě je již hotová kanalizace spolu s vodovodním řádem a nyní probíhá výstavba plynovodu a přeložka vysokého napětí. Následovat bude položení rozvodů nízkého napětí, veřejného osvětlení a výstavbou komunikací budou veškeré sítě dokončeny. Obec zažádala Ministerstvo pro

místní rozvoj (MMR) o příspěvek ve výši 1,25 mil. Kč na výstavbu komunikace, zda bude úspěšná, uvidíme až v měsíci květnu.

Další investicí, která byla již započata, je zmíněný „Doprůzkum znečištění“, na kterou jsme získali dotaci ve výši 90%. Celkové náklady na tuto akci, která je rozdělena do let 2010 – 2012 (viz článek v minulém zpravodaji), činí asi 20 mil. Kč. V tomto roce se bude realizovat část za 13 mil. Kč. Do konce dubna by měly být hotové všechny vrty v k.ú. Olšany u Prostějova a Hablov a bude následovat monitorování spodních vod. Dle výsledků rozborů se použijí různé technologie na odstranění ekologické zátěže. Nevýhodou u všech dotačních titulů je systém financování, které není plně průběžné.

Je třeba mít dostatečnou rezervu, protože až po konečném vyúčtování a kontrole obec obdrží zbývající finanční prostředky. Proto obec musela např. TJ Sokol v roce 2009 poskytnout překlenovací půjčku ve výši 4 mil. Kč. na výstavbu sportovního areálu (celkové náklady 6 mil. Kč). Jelikož je v tomto roce takových investic více, bude potřeba více vlastních prostředků.

Podobné je to i se zateplením budovy školy a obecního úřadu. I v těchto případech obdržíme dotace ve výši 90% uznatelných nákladů. Zde se však navíc odečítá pětiletá úspora energií na vytápění objektu, která je stanovena energetickým auditem. Celkové výdaje se tím jakoby sníží (peníze ušetříme během následujících pěti let na vytápění), ale letos je musíme uhradit celé. Se zateplením školy bude instalována i nová plynová kotelná se dvěma kondenzačními kotli o výkonu 2 x 60 kW. Touto změnou by nemělo dojít k navýšení částky na vytápění oproti stávajícímu z Olšanského dřevařského závodu. Vytápění odpadním teplem z ODZ trvalo 17 let a po celou tuto dobu se nevyklytly žádné problémy a i cena byla velmi přijatelná, za což je třeba firmě poděkovat. Proto si možná někdo z Vás klade otázku, proč dál nevyužívat jejich ekologické vytápění? Lze si však také položit otázku v souvislosti s hospodářskou situací – čím budeme školu vytápět, pokud by se pila v budoucnu dostala do problémů a dotační tituly by nebyly k dispozici? Výběrové řízení na dodavatele zateplení školy a plynofikaci již proběhlo – náklady dosáhnou výše 4,8 mil. Kč. Výběrové řízení na zateplení budovy obecního úřadu právě probíhá. Rozpočtové náklady jsou odhadnuté na cca 2,1 mil. Kč., včetně výměny radiátorů.

Žádost o příspěvek na pořízení štěpkovače z Operačního programu životní ho prostředí byla zamítnuta. Je ovšem možné, že uspějeme v tomto programu se žádostí o dotaci na výsadbu zeleně v intravilánu obce. Celkové náklady na výsadbu dosáhnou výše 650 tis. Kč. Jedná se o výsadbu 57 stromů v různých částech obce. I zde platí, že zakázku musíme nejdříve zaplatit a po vyúčtování obdržíme přiznanou dotaci.

Jako každoročně i v tomto roce

jsme požádali Olomoucký kraj o dotaci z Programu obnovy venkova na rekonstrukci střechy KD Hablov (odhadované náklady 1,1 mil. Kč, dotace max. 500 tis. Kč). Žádost o příspěvek na opravu sochy sv. Anny (Za humny) byla krajem i MMR zamítnuta a proto se v tomto roce oprava provádět nebude.

V oblasti občanské vybavenosti dojde k realizaci oddechové zóny „Zelený ráj Trávníky“. Prostranství u trafostanice je připraveno k výsadbě keřů a stromů, po níž bude následovat vybudování petangového hřiště. V další fázi dojde k vybudování pískových cest, hracích prvků, přístřešku a ostrůvků zeleně. Na tento projekt jsme obdrželi příspěvek z programu Strom života 130 tis. Kč. Současně jsme požádali i MMR o dotaci na zbývající část této zóny. Jelikož byla úspěšná, obec obdrží příspěvek ve výši 300 tis. Kč. Zastupitelstvo uvolnilo na zónu dalších 350 tis. Kč., a proto může být podoba „ráje“ taková, jaká vznikla na základě komunitního plánování obyvatel této části obce.

V tomto roce bychom také chtěli vybudovat nový hlavní chodník na místním hřbitově. Bylo provedeno geodetické zaměření a dle návrhu architektů zpracován jednoduchý návrh řešení. Hlavní přístupová cesta na hřbitově je značně členitá, proto zde bude současně s chodníkem (pískový ne zámková dlažba) provedena výsadba zeleně, která opticky vyrovná nepravidelnosti v umístění jednotlivých hrobů podél hlavní cesty. Celou výstavbu provedeme vlastními pracovníky. Všechno je třeba provádět ručně, jelikož na hřbitově se nedostane žádná technika. Využijeme především pracovníky na veřejně prospěšné práce, kterých je v současné době osm. Podílet se budou také na realizaci „Zeleného ráje“.

Pokud si pozorně prostudujete rozpočet obce, jistě Vám neuniknou značné výdaje na provoz základní školy, ale především náhrady mzdových výdajů na pedagogické pracovníky. I když počet obyvatel obce již přesáhl hranici 1 600, počet dětí ve škole je přibližně stejný. Protože nechceme spojené třídy na hlavní předměty, musíme tyto náklady hradit. Obec sice dělá maximum pro rozvoj a zvyšování počtu obyvatel

v obci, ale kýžený efekt zvyšování počtu dětí, které navštěvují zdejší školu, to zatím nepřináší. S čím je naopak problém opačný, je počet dětí, které by chtěly navštěvovat mateřskou školku. Zatím byly přijaty všechny děti mimo těch, jejich maminky jsou na mateřské s mladšími sourozenci. Rada obce se touto problematikou intenzivně zabývá, abychom v budoucnu mohli uspokojit všechny žadatele. Je zpracován projekt pro územní řízení na rozšíření kapacity školky. Obec podala žádost o dotaci z Regionálního operačního programu (ROP) na přístavbu (nad školní kuchyní) jedné třídy. Pokud by bylo žádosti vyhověno, je problém zcela vyřešen. Kapacita školky s touto přístavbou by činila 80 dětí, což i v situaci, kdy budou zcela zastavěny veškeré rozestavěné lokality s RD, bude postačovat. Další možností je zřízení třídy pro 10 – 12 dětí v budově staré školy.

Současně se žádostí o přístavbu mateřské školy jsme do ROPU podali žádost o dotaci na výstavbu a rekonstrukci místních komunikací – konkrétně rekonstrukce silnice před mateřskou školkou, která počítá i s vybudováním osmi parkovacích míst; dále vybudování nové spojovací komunikace a chodníku „Za humny“, což by zvýšilo bezpečnost značné části školáků a chodců z jižní a jihovýchodní části obce směrem ke škole, školce, kostelu a hřbitovu. Součástí žádosti je také rekonstrukce chodníků na Záhumení od školního hřiště po pilu. Právě na zpracování uvedených žádostí z ROPU a následnou administraci v případě úspěšnosti je v rozpočtu vyčleněna částka 400 tis. Jen pro doplnění – odhadované hrubé náklady na přístavbu školky činí 6,5 mil. Kč, místní komunikace 9,2 mil. Kč.

Na závěr se musím zmínit o výstavbě kanalizace na Hablově a Pijaně. Začátkem dubna jsme obdrželi vyrozumění z Min. zemědělství o zařazení do „Návrhu akcí se zahájením financování ze státního rozpočtu v letošním roce“. Po předložení žádosti o evidenci akce a žádosti o registraci akce a poskytnutí státní finanční podpory by již nemělo nic bránit tomu, aby tyto kanalizace byly vybudovány.

Milan Kubíček
starosta obce

ROZPOČET OBCE NA ROK 2010

PŘÍJMY	Rozpočet
Třída 1 - Daňové příjmy	
Daňové příjmy	10 807 000,00
Odvody za vynětí ZPF	220 000,00
Poplatek za komunální odpady	400 000,00
Poplatek ze psů	16 000,00
Poplatek za užívání veřejného prostranství (reklama)	96 000,00
Poplatek za hrací automaty	5 000,00
Odvod výtěžku z provozování loterií	15 000,00
Správní poplatky	30 000,00
Daňové příjmy celkem	11 589 000,00

Třída 2 - Nedaňové příjmy	
Pronájem pozemků (ZD, T-mobile)	100 000,00
Ostatní nekapitál příjmy-vodo přípojky	30 000,00
Příjmy z pronájmu vodovodu	75 000,00
Stočné	800 000,00
Přijaté vratky transferů z r. 2009	74 942,00
Vratka příspěvku na učitele z r.2009	3 848,00
Služby - kultura (např. hlášení)	1 000,00
Pronájem bytů	630 000,00
Hřbitovní poplatky	30 000,00
Pronájem nebytových prostor nákup. středisko	500 000,00
Příspěvek na výstavbu "Za farou"(Doležel)	1 900 000,00
Za odvoz komunál.odpadů od organizací	15 000,00
Příjem za odprodej popelnic	20 000,00
Příspěvek za tříděný odpad	150 000,00
Za sběrový papír	5 000,00
OÚ Bytčovice-za hasiče	30 000,00
Služby OÚ	1 000,00
Pronájem nebytových prostor OÚ	72 000,00
Příjmy z pronájmu movitých věcí	300,00
Úroky z bankovních účtů	50 000,00
Příjmy z podílů na zisku a dividend	38 500,00
Nedaňové příjmy celkem	4 526 590,00

Třída 3 - Kapitálové příjmy	
Příjem za odprod. vodovod.přivaděče-Bytčovice	30 000,00
Přijaté příspěvky na pořízení DHM-Zelený ráj	90 000,00
Prodej staveb pozemků	15 000 000,00
Kapitálové příjmy celkem	15 120 000,00

Splátka půjčky TJ Sokol Olšany PV 2 500 000,00

Třída 4 Přijaté dotace	
Celková dotace ze SR	643 500,00
Neinvest. dotace od SZIF kaple HA národní	59 955,00
Invest. dotace od SZIF kaple HA EU	239 817,00
Přijaté dotace celkem	943 272,00

PŘÍJMY CELKEM 34 678 862,00

Třída 8 - Financování	
Splátka úvěru KB	474 000,00
Použití prostředků z minulých let	5 872 191,00
Celkem financování	6 346 191,00

VÝDAJE	Rozpočet
Příspěvky mysliveckému sdružení	14 500,00
Doprava	
Údržba komunikací /PHM/	70 000,00
Komunikace "Za farou"	7 200 000,00
Dotace autobusové dopravy	190 000,00
Celkem doprava	7 460 000,00

Vodní hospodářství	
Osazení vodoměrů	10 000,00
Sanace podzemních vod	8 000 000,00
Vodovod "Za farou"	1 750 000,00
Provoz-ČOV, kanalizace	766 000,00
Kanalizace "Za farou"	1 800 000,00
Celkem vodní hospodářství	12 376 000,00

Základní škola	
Příspěvek na mzdy	550 000,00
Příspěvek na provoz /ZŠ, MŠ, ŠJ, ŠD/	1 700 000,00
Zateplení budovy, plynofikace kotelny, PD MŠ	6 200 000,00
Celkem základní škola	8 450 000,00

Kultura	
Knihovna, zpravodaj, muzeum	50 000,00
Oprava sochy sv Anny	110 000,00
Vánoční koncert	8 000,00
Občanské záležitosti (důchodci-program, pohoštění)	23 050,00
Občanské záležitosti (jubilanți, novorozenci)	20 000,00
Celkem kultura	211 050,00

Místní hospodářství	
Dotace na činnost TJ Sokol	250 000,00
Bytové hospodářství - materiál na údržbu bytů	75 000,00
Veřejné osvětlení-údržba, elektřina	299 000,00
Veřejné osvětlení - Za farou	700 000,00
Hřbitov-odvoz odpadu, chodník	70 000,00
Výstavba plynovodu "Za Farou"	1 450 000,00
Přeložka VN "Za farou"	600 000,00
Ostatní služby MH -provoz traktoru, sekačky, daně, poj.	44 200,00
Rekonstrukce střechy KD HA	1 100 000,00
Opravy a údržba nákupního střediska (okna, zídka)	110 000,00
Sběr a svoz odpadů	735 400,00
Veřejná zeleň - ostatní materiál	95 000,00
Veřejná zeleň, výsadba stromů v obci	660 000,00
Zelený ráj trávníky	350 000,00
Celkem místní hospodářství	6 538 600,00

SDH Olšany	223 450,00
SDH Hablov	90 000,00
Činnost zastupitelstva	895 000,00

Správa OÚ	
Platy zaměstnanců a odvody, náhrady mezd	1 092 000,00
Spotřební materiál (kancl. Uklid potř, mater na údržbu ve vlastní režii, prádlo, obuv, časopisy, drobný majetek)	158 000,00
Energie-voda plyn, elektřina	136 000,00
Služby pošt, telefony, kolky	70 000,00
Úroky z úvěru, bankovní poplatky, pojištění majetku	170 000,00
Právní a konzultační služby (žádosti ROP)	400 000,00
Služby-1/2stravenky,revize,údržba software, školení,	110 000,00
Zateplení OÚ, výměna radiátorů, změna územního plánu	2 130 000,00
Cestovné, pohoštění, fond starosty, sociální fond	87 000,00
Příspěvky na pohár starostů, včelařům, mikroregionu	115 000,00
Komunitní plánování	20 000,00
Projednání přestupků- Mě Prostějov	15 000,00
Peněžité dary (výbory, komise)	40 000,00
Celkem správa OÚ	4 543 000,00

Ostatní finanční operace	
Platby daní a poplatků/daň obce/	207 000,00
Vratka za volby, sankce jiným rozpočtům	6 453,00
Ostatní činnosti-dotace zahrádkáři	10 000,00
Celkem ostatní finanční operace	223 453,00

VÝDAJE CELKEM 41 025 053,00

Tradiční turnaj

Hablovští hasiči pořádají před ukončením zimy a začátkem jara turnaj ve stolním tenise. Tento ročník byl již devátý, zúčastnilo se 19 hráčů. Hrál se od ranních až do večerních hodin. Na turnaj se přišel také podívat starosta obce, který nám ukázal, že je výborným hráčem. Mezi soutěžícími, ale nebyl. Vítězem turnaje stejně jako vloni se stal Michal Dzuro. Stříbrný skončil David Navrátil a bronzový Jiří Žáček. Ze čtvrtého místa se radovala Kateřina Labounková. Vítězi byl předán putovní pohár, všem medailistům diplomy a ceny.

*Renáta Ondříšková
SDH Hablově*

Sportovní utkání v Kulturním domě v Hablově

Tečka za plesovou sezónou

Plesová sezóna roku 2010 skončila 13. března tradičně Hasičským plesem. Vstupenky byly brzy vyprodány, a tak prostory místní sokolov-

ny byly zaplněny do posledního místečka. K tanci hrála skupina Syrinx, která při tanečních sériích všem tanečnickům na parketě rozproudila krev. Nechybělo ani losování tomboly. Ti, kteří měli štěstí, si odnášeli výhry a vy ostatní nebudte

smutní, určitě se štěstí na Vás usměje příští rok. Skvělá nálada tohoto večera vydržela až do ranních hodin. Organizátoři děkují všem sponzorům za ceny do tomboly a těší se na Vaši účast v roce 2011.

Martin Kikal, SDH Olšany

Tradice v obci

Hrkači

Chození chlapců vesnicí s nejrůznějšími řehtačkami a klapačkami v období Velikonoc je další dlouholetou tradicí.

Hrkači březen 2010

Pálení čarodějnic

Upalování či pálení čarodějnic patřilo a patří ke zvykům. Magická filipojakubská noc z 30. dubna na 1. května bývala jednou z nocí, kdy prý zlé síly vládly větší mocí než kdy jindy. O půlnoci před sv. Filipem a Jakubem, kdy měly nečisté a zlé síly moc škodit lidem, se daly nalézt zakopané a ukryté poklady. Aby se hledač pokladu dokázal před silami úspěšně bránit, musel mít

Májka

Lidový zvyk, který se v Hablově udržuje několik desítek let a je předáván z generace na generaci. Děvčata tradičně na Smrtnou neděli obcházejí vesnici dům od domu a před každým zpívají píseň, která začíná slovy Máj, máj, smrtná neděle, kdes tak dlouho byla... Loučí se tak se zimou a vítají jaro do vsi. I letos děvčata pokračovala v této tradici, při které od místních občanů dostávají do košíčků cukroví.

Májka 21. 3. 2010 v Hablově

při sobě květ z kapradí, svícenou křidu a další předměty. Lidé věřili, že v povětří poletuje spousta čarodějnic, které se slétají na sabat. Proto se této noci říká "noc čarodějnic".

Víra v nečisté síly, stará jako lidstvo samo, se časem proměnila v pověru, že ďábel může moc na zemi uplatňovat pouze prostřednictvím lidí - čarodějnic a někdy i čarodějů. Zvláště staré ženy bývaly často podezřívány ze spojení s ďáblem a před uhranutím jimi se venkované bránili rozmanitými praktikami:

- před vrata domu i chléva se pokládali narýpané drny, dřive, než mohla čarodějnice

vstoupit dovnitř, musela všechna stébla přepočítat, což jí trvalo až do rána, kdy její moc pominula

- stavení se kropilo svččenou vodou, před vrata a na dvůr se zapichovaly pruty a pichlavé trní, aby se čarodějnice poranila.

Na ochranu před čarodějnicemi se na vyvýšených místech pálily ohně, postupem doby se z výročních ohňů stalo "pálení čarodějnic."

Svátek matek

Jestli existuje nějaký skutečně mezinárodní svátek, tak je to Svátek matek. Původ tohoto dne můžeme nalézt již ve starém Řecku, kde byla uctívána Rhea, matka všech bohů. V Římě se konala náboženská slavnost Hilaria, která oslavovala a uctívala Cybele, taktéž matku všech bohů. Z Anglie 16. století pak pochází první zmínky o předchůdci novodobého Svátku matek. Angličané v období zvaném Lent (tj. 40denní postní období od Velikonoc) slavili tzv. Mothering day. Myšlenka, aby se tento den oslavoval

mezinárodně vznikla ve 20. století. Mělo se tak dít na počest Anny Reeves Jarvisové, která celý život bojovala za práva matek. U nás měl Den matek poněkud pohnuté osudy. Slavit se začal v roce 1923 na popud Alice Masarykové, ale s příchodem

komunismu ho vytlačil Mezinárodní den žen. Svobodně jsme se k oslavám květnového Dne matek vrátili až v roce 1989. Svátek matek se slaví ve dva různé dny

- **čtvrtou neděli velikonočního půstu** v Irsku a Velké Británii

- **druhou neděli v květnu** v Belgii, České republice, Chorvatsku, Dánsku, Estonsku, Finsku, Německu, Řecku, Rakousku, Itálii, Nizozemí, Slovensku, Švýcarsku. Z mimoevropských zemí v USA, Japonsku.

*Alena Kvapilová
redaktorka*

Cesty za poznáním

Moravský kras

Po několika zimních měsících, kdy nám počasí nedovolovalo vydávat se na výlety do přírody, jsme se rozhodli uspořádat první jarní akci - exkurzi do Moravského krasu.

Na 25. března byl objednan autobus, koupeny vstupenky do jeskyně a zamluveno hezké počasí. Napříč mírným obavám vše vyšlo podle plánu: autobus přijel včas (7.45), kromě tří marodů se dostavili všichni (41 žáků druhého stupně a tři učitelé), počasí výborné (mírně větrno, slunečno, tlak 1023 hPa), nálada skvělá.

V osm hodin jsme dorazili na místo. Prohlídka Macochy z horního a dolního můstku netrvala dlouho, takže jsme měli dost času na přesun k Punkevní jeskyni. V kaňonu Pustý žleb nás trochu překvapily zbytky ledu, ale někteří se alespoň naposledy sklouzli na klouzačce model 2010.

Po prohlídce krásného údolí s říčkou Punkvou jsme se posilnili a zahájili nejzajímavější část exkurze - prohlídku Punkevní jeskyně. Při sdělení informace, že se nacházíme více než 100 metrů pod zemí, se

V Moravském krasu

někteří z nás zalekli, ale krásné stalagmity, stalaktity a stalagnáty, stejně jako pohledy do Macochy z jejího dna, nás opět naplnily úžasem. Na závěr prohlídky jsme se svezli lodičkami, takže jsme zažili také trochu vodáckého vzrušení.

Při návratu k autobusu se většina žáků svezla lanovkou, což byla ona

pověstná „třešnička na dortu“ naší exkurze.

Za všechny zúčastněné si dovoluji tvrdit, že jsme za pár korun mnohé viděli a mnohé poznali, takže se již nyní těšíme na další exkurze a výlety (nejenom) do přírody.

*Vladimír Vlk
učitel ZŠ*

Pramen řeky Blaty

Jak už se stalo tradicí, poslední roky žáci naší školy hledají pramen říčky Blaty. Vydali jsme se k němu i letos ve čtvrtek 8. 4. 2010. Říčka Blata totiž protéká naší obcí Olšany u Prostějova, a tak hledání jejího pramene je pro žáky velkou výzvou. V loňském roce jsme prozkoumali známá místa, kterými říčka Blata protéká. Byl to Tovačov, Kojetín a Dub nad Moravou.

Letos naše cesta směřovala do Vilémova. Ráno v 8 hodin, v počtu 45 žáků a 3 učitelů jsme vyrazili vzhůru k zážitkům. Projeli jsme Třebčínem, Slatinicemi, Drahanovicemi až do Náměště na Hané. Zde jsme se zastavili u toku říčky Šumice na okraji Terezínského údolí a pokračovali dál. Olbramice, Vilémov. Přijeli jsme na pole v obci Vilémov, kde jsme nedaleko lesa vystoupili z autobusu. Cestou lesem jsme měli štěstí vidět některé byliny (devětsil, podběl, pryskyřník,...), lesní zvěš se nám však dobře schovávala. Prošli jsme se vyšlapanou pěšinou podél toku říčky Blaty a přes dřevěné lávky jsme došli k pramenu. Děti zde ve skupinkách plnily malý test.

Cesta k pramenu Blaty

Zajímalo nás, které informace si během cesty děti zapamatovaly (např., že tok říčky Blaty je cca 44 km dlouhý, vlévá se do Moravy, do r. 1929 nebyl regulovaný,...) a co všechno zajímavého děti viděly.

Cestou zpět jsme to vzali přes Senici na Hané a jelikož nám zbyla chvilka času, nechýběla zastávka ve

Slatinicích v cukrárně. Ta byla sladkou odměnou pro nás pro všechny. Se sluníčkem v zádech, spolu s líbezným zpěvem našich žáků a sólem Michala Vařechy do mikrofону, jsme se ve 12 hodin navrátili zpět na základnu, půdu ZŠ a MŠ Olšany u Prostějova.

Ivana Hlaváčová, učitelka ZŠ

Stravování ve školní kuchyni

Pokrmu připravované v rámci školního stravování musí splňovat výživové požadavky podle věkových skupin strávnicků, jak pro školní stravování stanovuje § 121 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění § 1 odst. 2 vyhl. 107/2005 Sb., o školním stravování, a dále pro provozovatele stravovacích služeb obecně § 24 odst. 1 písm.e), zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění.

Výživovou hodnotou se pro školní stravování rozumí odpovídající obsah základních živin, energetická hodnota stravy, obsah vitamínů, minerálů a dalších látek důležitých pro správný vývoj dětí a mládeže a zachování zdraví. Tzv. doporučené výživové dávky (DVD) pro obyvatelstvo ČR vydalo ministerstvo zdravotnictví s poslední úpravou v r. 1989 a v současné době jsou připravovány jejich určité korekce.

Denní doporučené výživové dávky jsou tedy průměrem za určité časové období. Je vhodné je sledovat zpravidla za 1 měsíc. Pro praktické použití ve školním stravování byly výživové požadavky ve výše citovaných školských předpisech převedeny na měsíční spotřebu vybraných druhů potravin na dítě a den, přičemž jsou vztaheny pro stravování v mateřských školách na 60% DVD (přesnídávka, oběd, svačina) a v ostatních školách na 35% DVD (pouze oběd). Pomocí těchto tzv. spotřebních košů provádí zpětné hodnocení každá školní jídelna.

Krajská hygienická stanice provádí kontroly školní kuchyně a mimo jiné kontroluje skladbu jídelníčků,

z nichž dělá pravidelně rozборы příslušných látek obsažených v jednotlivých potravinách.

Kladnou stránkou je pro děti oběd v kolektivu. Jídlo nesmí být pro dítě stresem ani trestem.

Vedoucí spolu s kuchařkami sestavuje jídelníček tak, aby splňoval normy hygieniků. Do spotřebního koše se počítá jak zelenina vařená či dušená, tak ovoce čerstvé i kompotované.

Další důležitou součástí stravování je tzv. pitný režim. Děti dostanou ke každému jídlu pití, které je k dispozici po celý den, nápoje střídáme – ovocné čaje, džusy, sirupy. Mléko, které je pro vývin nejdůležitější, podáváme různě ochucené.

Co říci na závěr? Třeba to, že se rozhodně nebojíme novinek. Všichni se snažíme, aby byl jídelníček pestrý a dětem v naší školní jídelně chutnalo.

Kolektiv školní kuchyně

Oznámení a nabídky

Placení vodného pro rok 2010

Novinkou pro letošní rok je placení vodného. V lednu tohoto roku rada obce schválila návrh na změnu systému placení vodného. Hlavním důvodem, proč k této změně došlo, je skutečnost, že v obci je mnoho majitelů vodovodních přípojek, kteří odebírají velmi málo vody z obecního vodovodu. V předcházejících letech byla cena vody stanovena za 1 m³. Jednalo se o jednosložkovou cenu. Cena vody v loňském roce byla 22,70 K/m³ včetně DPH. Pro stávající jednosložkový systém byla pro letošní rok stanovena cena 22,72 Kč + DPH 10%. V rámci změny byl schválen systém dvousložkový. První složku tvoří cena vody za 1 m³, druhá složka je

pevná a představuje pronájem vodoměrného zařízení. Konkrétně pro letošní rok byla stanovena cena vody 20,70 Kč/m³ + DPH a k tomu pevná složka 20,- Kč/měsíc + DPH (tj. 264,- Kč/rok). Při této dvousložkové variantě ušetří domácnosti a firmy, které spotřebují větší množství vody. Naopak domácnosti, které mají vodovodní přípojku pouze zavedenou a používají vodu z vlastní studny, nebo odebírají malé množství z obecního vodovodu, budou platit více. Zavedení této dvousložkové varianty je dáno především tím, že případnou opravu přípojeky nebo výměnu vodoměru (po pěti letech musí být ocechován) musí hradit provozovatel (což je v tomto případě INSTA Prostějov). Při budování nové přípojeky hradí vlastník vodovodu cenu vodoměru.

Současně musím podotknout, že navýšení plateb neskončí u provozovatele vodovodu, ale zvýšená částka za pronájem zvýší příjem do pokladny obce.

Pro přehled uvádím odběry vody v domácnostech za rok 2009:

0 m ³	106 odběratelů
0 - 10 m ³	100 odběratelů
11 - 50 m ³	130 odběratelů
51 a více m ³	68 odběratelů

Platba v roce 2010

Cena za 1 m ³	Pevná složka/měsíc
20,70 + DPH	20,- Kč + DPH

René Všeticka, místostarosta

NABÍDKA STRAVOVÁNÍ

Zájemci o dovoz obědů (např. strážníci, kteří odebírali obědy přes ZD Olšany) si mohou obědy objednat v Restauraci Andrea Vinklářková a to na telefonním čísle 731 184 333. Výběr ze dvou jídel, cena menu je 55,- Kč. Je nutné, aby každý strážník měl dva jídlonosiče na výměnu. Dovoz až do domu je v ceně oběda.

Libuše Halířová, pracovnice OÚ

OBCHŮDEK HABLOV

Nabízíme:

prodej sypaných čajů,
přírodní kosmetiky s kozím mlékem,
čokoládou, minerály z mrtvého moře,
apod.

Pracovní doba:

Úterý: 15.00 - 17.00
Středa: 15.00 - 17.30 / 16.30 - 17.30
/prodej sladkovodních ryb
na objednávku i přímý prodej/
Čtvrtek: 15.00 - 17.00

Objednávky:

pan Peter Dujsík, tel: 605 516 869
e-mail: rybarstvidujsik@email.cz
nebo v Obchůdku Hablov 29 přímo,
anebo na tel: 739 519 098.

V nabídce jsou nyní: pstruzi a kapři.
Dále dle sezony: štika, sumec, amur, lín,
candát, karas a tolstolobik.

Mojmír Logr, Hablov

